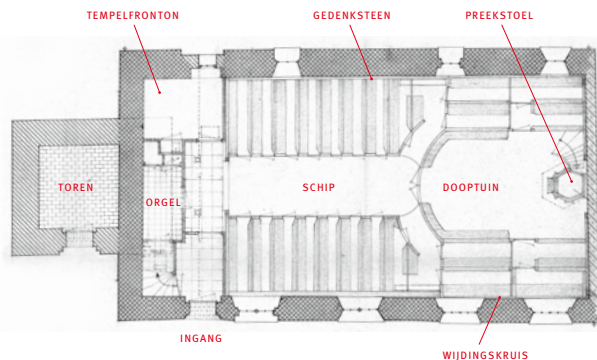

Welkom in de kerk van Eenum
Het kerkje van Eenum dateert uit het eind van de 12e eeuw. Het behoort, samen met de kerkjes van Oosterwijtwerd en Marsum, tot de oudste bakstenen kerkjes in de provincie Groningen. De patroonheilige van de kerk is Sint Andreas.

KENMERKEN De toren is gebouwd in 1710 en verving een houten dakruiter. De toren staat een meter uit het lood, mogelijk als gevolg van het 'koud' aanbouwen tegen de kerk en het later afgraven van de wierde. In 1977 is een betonnen plaat onder de toren aangebracht om verder wegzakken te voorkomen.

Een paar keer per jaar worden in de kerk kerkdiensten gehouden door de PKN-gemeente Loppersum/Maarland. De kerk is een trouwlocatie voor de gemeente Loppersum en is te huur voor orgelconcerten en voor muziek-, zang- of theateroptredens. Contactpersoon: mevr. J. Brik-Dales, tel. (0596) 572 662.

PLATTEGROND KERK EENUM

SCHILDERINGEN In de kerk zijn verschillende schilderijen te vinden. Rondom aan de bovenkant van de muren loopt een rode bies. In de hoeken van de westgevel, achter het orgel, lopen rood met grijze banden van boven naar beneden. Rond de ramen in de zuidmuur zijn namaak-natuursteenblokken geschilderd. Te zien is dat na het aanbrengen van de blokken een van de ramen nog vergroot is. Ouder dan de natuursteenblokken is het wijdingskruis op de zuidmuur. Wijdingskruisen werden aangebracht wanneer een kerk door een bisschop gewijd werd. Opvallende schilderijen zijn verder de zuil op de zuidmuur, de ronde raamvorm en het cartouche met tekst. Aan de westkant van de noordmuur is ook nog een tempelfronton geschilderd. Deze schilderijen dateren waarschijnlijk alle uit de late 16e eeuw. Het cartouche is in ieder geval van na de reformatie, want de tekst is in het Nederlands.

STICHTING OUDE
GRONINGER KERKEN

Als door een wonder is in Noord-Nederland een schat aan religieus erfgoed bewaard gebleven. De bijzondere betekenis ervan wordt in binnen- en buitenland erkend. De Stichting Oude Groninger Kerken is sinds de oprichting in 1969 heel succesvol met het restaureren, beheren en hergebruiken van monumentale kerken en orgels. Wij werken aan kerken en u kunt ons werk steunen door donateur te worden. Voor meer informatie kijk op www.groningerkerken.nl

Kerk
Eenum

WELKOM

STICHTING OUDE
GRONINGER KERKEN

EXTERIEUR De bouwstijl van de kerk is van oorsprong Romaans, maar in de loop der eeuwen is er veel aan verbouwd. Nog uit de romaanse tijd dateert het spaarveld dat bovenin de noordgevel over de hele lengte van de gevel loopt. In het spaarveld is het restant van een klein, romaans raam te zien. De dichtgemetselde deur binnen een spitsboog in deze gevel was de ingang voor de vrouwen. De mannen-ingang in de zuidgevel, ook gevat in een spitsboog, is de tegenwoordige ingang van de kerk. In de zuidmuur is ook het restant van een dichtgezette ingang met ronde boog te zien, mogelijk was dit de toegang voor de priester.

In de 16e eeuw zijn in de zuidgevel de huidige grote gotische ramen ingebroken. In de noordgevel zijn alleen de smalle romaanse ramen naar beneden toe verlengd. In 1845 is de oorspronkelijke halfronde absis aan de oostkant van de kerk afgebroken en vervangen door een rechte muur. De grafzerken die eerder in het koor lagen liggen nu buiten.

GEBRANDSCHILDERD RAAM AFKOMSTIG UIT HUIS TE EENUM, AFMETINGEN 25 X 22 CM. DATUM ONBEKEND

EIKEN PREEKSTOEL UIT 1654 MET OPGELEGD SIERLIJKE KLAUWSTUKKEN

REINDT ALBERDA Ten oosten van de kerk stond tot 1800 een borg. De eerste bewoners van dit Huis te Eenum waren de families Ubbena en Coenders. De familie Alberda heeft de borg via vererving in de 17e eeuw verkregen. Reindt Alberda, geboren in 1662 en overleden in 1724, heeft een belangrijke rol gespeeld voor de kerk. Hij was collator van de kerk en heeft samen met zijn vrouw Johanna Horenken het Arp Schnitgerorgel geschonken. Hij heeft ook bijgedragen aan de bouw van de stenen toren, getuige zijn wapen in het windvaan.

In de kerk zit tegen de noordmuur een gedenksteen ter ere van hem. Deze steen heeft eerder achter de preekstoel in de oostmuur gezeten. Bij de plaatsing van de preekstoel werd de steunbalk dwars door de steen heen gehakt. Tijdens de restauratie van 1977 is de steen 'gered' en naar de noordmuur overgebracht. In het midden van de steen bevindt zich het hoofdwapen van Reindt Alberda, drie lelies en een ster, en aan de zijkanten zijn de wapens van zijn voorouders weergegeven. De tekst vertelt over de vele functies die hij bekleedde.

GEDENKSTEEN VOOR REINDT ALBERDA IN DE NOORDMUUR VAN DE KERK

INTERIEUR De preekstoel staat nu tegen de oostmuur van de kerk en dateert uit 1654. De panelen hebben sierlijke klauwstukken. Het achterschot is van latere tijd, mogelijk 1845, toen ook een nieuwe trap werd gemaakt. Naast de preekstoel, aan weerszijden, staan schotten met opzetstuk die eerder deel uitmaakten van de koorafscheiding. De dooptuin heeft nu een halfronde afscheiding. De kerkenraadsbanken bevatten elementen uit de 17e eeuw. In de noordelijke bank is een offerblok geplaatst dat afgesloten werd met twee sloten. Deze bank heeft aan de voorkant een mooie gesneden lijst met daarin de wapens van de families Ubbena (een leeuw) en Coenders (twee opspringende bokken).

ORGEL Het orgel is in 1704 gebouwd door Arp Schnitger in opdracht van Reindt Alberda en Johanna Horenken. Hun wapens bevinden zich aan weerskanten van de orgelkast. Het orgel had een manueel met 10 stemmen maar geen pedaal. Eind 19e eeuw bracht H.H. Freytag een pedaal aan. P. van Oeckelen breidde het orgel in 1845 uit met een aantal pijpen, maar deze wijzigingen zijn in 1987 weer ongedaan gemaakt. Een paar keer per jaar worden orgelconcerten georganiseerd in de kerk.

PSALMENBORD

ORGEL OP GALERIJ, GEBOUWD DOOR ARP SCHNITGER IN 1704